

На адной хвалі

РЭТРАСПЕКТЫВА БЕЛАРУСКАГА КІНО НА «БЕЛАРУСЬ 3»

Сёлета беларускі кінематограф адзначае векавы юбілей. 3 нагоды святкавання гэтай прыгожай даты сацыякультурны тэлеканал рыхтуе шэраг эфiрных акцый і праектаў. Так, у красавіку на «Беларусь 3» працягваюцца паказы кінастужак, створаных беларускімі рэжысёрамі ў розныя гады.

У панядзелак, 8 красавіка, убачым на «Беларусь 3» фiльм-канцэрт з удзелам беларускіх выканаўцаў «Беларусь мая, песня мая!» (БТРК, 1977 г.). А 9 красавіка ў вчэрнім эфiры нас чакае дакументальная кінастужка пра трактарыстаў розных пакаленняў, чые лёсы — вехі гісторыі Беларусі (БТРК, 1981 г.). Пасля не прапусціце дакументальны аповед «Мастак Леанід Шчамялёў: вясёлка жыцця» пра народнага мастака нашай краіны (БТРК, 1983 г.).

Дакументальную кінастужку «Маналог акцёра» (БТРК, 1973 г.) пра народнага артыста СССР Леаніда Рахленку аўдыторыі прадэманструюць вечарам 10 красавіка. А ў чацвер, 11-га чысла, калі адзначаецца Міжнародны дзень вызвалення вязняў фашысцкіх канцлагераў, варта паглядзець дакументальны фiльм «Дзякуй, салдат» (БТРК, 1984 г.), дзе знайшла адлюстраванне франтавая фатаграфія, знятая адразу пасля бою ў 1944 годзе пад Віцебскам

ваенным карэспандэнтам А. Дзітлавым. Днём на «Беларусь 3» таксама пройдзе паказ кінафiльма «Помні імя сваё» (СССР, 1974 г.). Упрыгажэннем пятнічнага эфiру 12 красавіка стануць адразу дзве кінастужкі — «Адной зоркі я паўтараю імя...» (БТРК, 1981 г.), якая распавядае пра лётчыка-касманаўта Пятра Клімука, і «Зямное прыцягненне Івана Міско» (БТРК, 2023 г.).

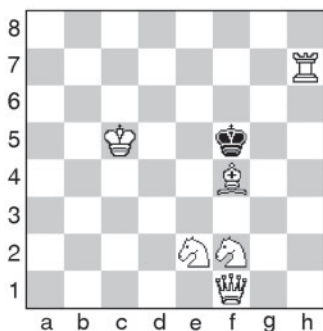
Алена ДРАПКО.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 195

Сённяшняю задачу склаў Мікалай Лагвіновіч з Кобрына (**гл. дыяграму**). Дарэчы, шахматным кампазітарам з'яўляецца і яго брат Якаў.

Белыя: Крс5, Фf1, Лh7, Cf4, Ке2, Кf2 (6).

Чорныя: Крf5 (1).

Мат за два хады.

Дасылайце адказы на адрас рэдакцыі (вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г.Мінск, «Звязда») або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

У суперфінале адкрытага першынства Масквы (120

удзельнікаў) Міхаіл Нікіценка заняў 3-е месца, Кірыл Ступак — 6-е, Аляксей Аляксандраў — 23-е.

Уладзіслаў Кавалёў выйграў турнір у сербскім горадзе Нові Сад (42 гульцы).

На Кубку Яўгена Прымакова ў падмаскоўным Адзінцова Манвел Пагасян заняў 2-е месца, Вячаслаў Зарубіцкі — 7-е.

На жаночым турніры ў Ташкенце (71 удзельніца) Варвара Палякова фінішавала 15-я, Аляксандра Тарасенка — 27-я, Ксенія Зелянцова — 34-я.

Прызавую тройку Алімпійскіх дзён моладзі ў Гомелі склалі зборныя Мінска, Магілёўскай і Віцебскай абласцей.

У турнірах па бліцы на сайце chess.com Дзяніс Лазавік заняў 6-е месца з 748, 4-е з 420, 6-е з 542 і 3-е з 656, а Сяргей Жыгалька — 31-е з 656 і 25-е з 579.

Фінішавала 17-е першынство Беларусі па завочных шахматах (13 удзельнікаў). На працягу 15 месяцаў было згуляна 78 партый, з якіх 76 скончыліся ўнічыю і толькі дзве — рэзультатыўна. У выніку чэмпіёнскія тытулы зава-

валі міжнародны майстар, доктар медыцынскіх навук з Гомеля Іван Сквіра і майстар спорту, трэнер з Мінска Юрый Бакулін. І. Сквіра стаў чэмпіёнам другі раз, Ю. Бакулін — трэці.

Прапаноўваем некалькі партый з сёлетага жаночага чэмпіянату Беларусі.

Ксенія Норман — Марыя Баравікова. 1. e4 c5 2. Кf3 e6 3. d3 Кс6 4. g3 Кge7 5. Сg2 d5 6. Кbd2 h6 7. 0-0 g6 8. Ле1 Сg7 9. c3 0-0 10. e5 Кf5 11. Кf1 g5 12. g4 Kh4 13. К:h4 gh 14. f4 f6 15. ef Ф:f6 16. Фе2 Крh8 17. h3 Сd7 18. Kh2 b5 19. Кf3 b4 20. Cd2 Lab8 21. Lab1 bc 22. bc Лfe8 23. Фf2 Фg6 24. Cf1 Cf6 25. g5 d4 26. c4 Kb4 27. С:b4 cb 28. Ф:h4 e5 29. Сg2 Сg7 30. fe Сс6 31. gh С:f3 32. hg+ Крg8 33. Лb2 b3 34. Лf2 Ch5 35. ab Л:b3 36. Крh1 Кр:g7 37. Се4 Фh6 38. Фg3+ Крh8 39. Лf6 Фd2 40. Лg1, 1:0.

Вікторыя Дорашава — Маргарыта Бендзік. 1. Кf3 Кf6 2. c4 e6 3. Кс3 Сb4 4. g4 d6 5. g5 Кfd7 6. Фb3 a5 7. d4 e5 8. a3 a4 9. Фс2 С:c3+ 10. Ф:c3 0-0 11. Се3 Ле8 12. 0-0-0 Кс6 13. de Кd:e5 14. К:e5 К:e5 15. h4 Фе7 16. Ch3 Ла6 17. Сg2 Кс6 18. Крb1 Cf5+

19. Кра1 Се4 20. С:e4 Ф:e4 21. Лhg1 Ka5 22. Лd4 Kb3+ 23. Кра2 К:d4 24. С:d4 Лс6 25. Кра1 Ф:e2 26. c5 dc 27. С:g7 Ф:f2 28. Лd1 Фе2 29.Лd2 Фе1+ 30. Кра2 Фе6+ 31. Кра1 Фb3 32. Се5 Лс6, 0:1.

Варвара Палякова — Ксенія Норман. 1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Фb6 5. Кf3 Кс6 6. Cd3 Cd7 7. dc С:c5 8. Фе2 Фс7 9. b4 Сb6 10. 0-0 Кge7 11. Ле1 Kg6 12. a4 a5 13. b5 Ксе7 14. Кd4 0-0 15. h4 f6 16. ef Л:f6 17. Сg5 Лf7 18. Фh5 e5 19. С:e7 ed 20. Ф:d5 Фf4 21. Ла2 dc 22. Сg5 С:f2+ 23. Крh1 Фg3 24. Л:f2 Ф:f2 25. Лf1 Ф:f1+ 26. С:f1 Ле8 27. Сс4 Ке5 28. К:c3 К:c4 29. Ф:c4 h6 30. Cf4 Се6 31. Фd4 Лс8 32. Ке2 Сb3 33. Фе5 С:a4 34. Кd4 Сс2 35. Фе6 Лс3 36. Cd6, 1:0.

Задача з мінулага выпуску рашаецца: 1. Кd3! (не вядзе да мэты 1. Фd1? Крf5! або 1. Лd4+? Крf3!). Правільна адказалі Міхаіл Кошал, Ігар Ананіч, Васіль Жуковіч, Віктар Жук, Васіль Барысевіч, Сяргей Цяльпук. На папярэдняю задачу правільны адказ даслаў таксама Мікалай Гайба.

Вадзім ЖЫЛКО.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

НЯБАЧНЫЯ МАЙСТРЫ ВЯЛКАГА КІНО

Сёння адзначае сваё 80-годдзе беларускі кінааператар, лаўрэат Дзяржаўных прэмій СССР Таццяна Логінава. 3 нагоды святочнай даты сацыякультурны тэлеканал падрыхтаваў 6 красавіка для прыхільнікаў кінамайстра паказ мастацкай і дакументальнай кінастужкі, што дазволіць аўдыторыі сустрэцца з таленавітай жанчынай і згадаць яе «почырк» у беларускім кіно.

У суботу ў вчэрнім эфiры спачатку пакажуць мастацкі фiльм «Дзікае паляванне караля Стаха», які быў зняты Валерыем Рубінчыкам на кінастудыі «Беларусь-фiльм» у 1979 годзе. А аператарам-пастаноўшчыкам кінастужкі была Таццяна Логінава. Фiльм, створаны па матывах аднайменнай аповесці класіка Уладзіміра Караткевіча, пераносіць нас у XIX стагоддзе, дае магчымасць пражыць экранную гісторыю ў выкананні выдатных артыстаў, сярод якіх Барыс Плотнікаў, Алена Дзімітрава, Барыс Хмяльніцкі, Альберт Філозаў, Раман Філіпаў і іншыя. На ролю гаспадыні маёнтка першапачаткова зацвердзілі Алену Кораневу, аднак калі яна адмовілася, то на ролю Надзеі Яноўскай запрасілі балгарскую актрысу Алену Дзімітраву. Гэта роля ў далейшым паспрыяла кар'еры артысткі на радзіме. Першыя літаратурныя сцэнарый быў напісаны самім Караткевічам, а ўсе наступныя ўжо ствараў рэжысёр. Па адной з першых версій фiльма, ён павінен быў пачынацца з лям'ераўскага «Прыбыцця цягніка...» і хронікі пачатку XX стагоддзя.

Здымкі старадаўняга палаца праходзілі ў Падгорацкім замку ў Львоўскай вобласці. З дапамогай аптычных эфектаў дасягалася атмосфера містычнасці. У адным з інтэрв'ю Таццяна Логінава распавядала: «Для «Дзікага палявання караля Стаха» мы спачатку аб'ездзілі Беларусь, але абсалютна нічога не знайшлі па аб'ектах. На Украіне ўсё знайшлі. ...Мне вельмі пашчасціла, што я працавала з Рубінчыкам, бо без яго аператара з мяне не атрымалася б. У яго група ўся гарэла, бо ён казаў, што працуе адкрытым спосабам: «Вы можаце ўсе мне даваць парады, выказваць свае меркаванні і бачанне гэтага». І кожнае яго слова на штосьці наштурхоўвала. Валера — вельмі адукаваны чалавек. Літаратуру, жываліс, архітэктур — усё мастацтва ён добра і глыбока ведаў і разумей. І мы ўсе за ім цягнуліся. І гэта сапраўдны рэжысёр... Я адчувала, нібы ў мяне вырастаюць крылы. Ён нам даваў паветра, разуменне прыгажосці кінематографа. І пры гэтым ён увесь час сумняваўся, наколькі добра ўсё зроблена ім». Здымкі праходзілі таксама і на палігоне пад Масквой, у павільёне «Беларусьфiльма».

Прэм'ерны паказ адбыўся ў Мінску ў сценах касцёла Святога Сымона і Алены, дзе тады размяшчаўся Дом кіно. Першы ў гісторыі савецкі трылер-дэтэктыў за тры гады паказу сабраў прызы на шэрагу сусветных фестываляў у Італіі, Францыі, Канадзе, Італіі і іншых краінах як жанравае кіно.

А пасля раім не прапусціць дакументальную кінастужку «Санеты памяці. Кінааператар Таццяна Логінава». Яе стварылі на Белтэлерадыёкампаніі ў 2020 годзе. «Мне заўсёды казалі: куды ты лезеш? Гэта не жаночая прафесія. Можна з духу супраціўлення нарадзілася жаданне стаць тым, кім я хачу», — дзеляцца на пачатку фiльма Таццяна Логінава. У яе творчай біяграфіі значыцца работа над такімі фiльмамі, як «Назіральнік», «Божа мой», «Чорны замак Альшанскі», «Дзікае паляванне караля Стаха», «Анастасія Слуцкая», «Маўклівая» (Таццяна Логінава там яшчэ і рэжысёр) і шмат іншых. «У Логінавай не было пустых планаў. Яны ўсе былі натхнёныя ёю сэнсам, і гэта вельмі важная гісторыя, калі чалавек разумее, якое кіно мы здымаем і навошта яго здымаем. Не проста ўсё ў фокусе, не проста прырода, а гэта ўсё нясе нейкі сэнс, настрой альбо думку. Яно ўсё працуе на агульную ідэю...», — дзеляцца ў дакументальным фiльме рэжысёр Галіна Адамовіч.

Уся яе праца праходзіла пераважна ў камандзіроўках, бо фiльмы вельмі часта здымаюцца на розных лакацыях. У кадры гераіня дзеляцца, што перад кожнай кінастужкай «ты нібы чысты ліст, ты нічога не ведаеш. І трэба свежым поглядам шукаць нешта, што здольнае цябе здзівіць... Адзін рэжысёр нічога не зробіць, але калі яго разумее ўся група і выкладаецца, то гэта заўсёды бачна на экране».

Алена ДРАПКО.

«Звязда» — руплівым гаспадарам»

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на II квартал або на I паўгоддзе 2024 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце з 15 лютага да 19 красавіка 2024 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

Сярод падпісчыкаў будучы разыграны сем набораў садовых інструментаў Garvill JC-507 і суперпрыз — культыватар садовы Tomadica TOR-32TLR. Вынікі будучы апублікаваныя ў газеце да 4 мая 2024 года.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі да 30 чэрвеня 2024 года пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на II квартал або на I паўгоддзе 2024 года. Пасля 30 чэрвеня 2024 года выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні чытайце ў нумары 28 ад 9 лютага 2024 года.

Тэлефоны для даведак: (017) 271-81-53, 311-17-40.
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 4399 ад 30.01.2024 года выдадзена Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на II квартал або I паўгоддзе 2024 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____
(аддзяленне сувязі)
на II квартал або I паўгоддзе 2024 года

Жатні адрас і тэлефон _____
(абавязкова) _____
(індэкс)

Удачы ў розыгрышы!